

رسائل

شک

- اصول عملیه
- شک

حالت سابقه ملحوظ دارد، مجرای استصحاب

- تعریف
- تکلیف

- اول: استصحاب اصل عملی است یا اعلی؟
- دوم: وجه در دلیل ظنی بودن استصحاب
- سوم: آیا استصحاب یک مسئله اصولی است یا فقهی؟

چهارم: مناطق استصحاب

- اگر استصحاب جزء اصول عملیه باشد
- اگر استصحاب جزء امارات ظنیه باشد

مناطق در اعتبار استصحاب عدم علم به زوال حالت سابقه است یعنی فقط وقتی علم به زوال داشته باشیم، دیگر نمیتوان استصحاب را جاری نمود

گروه اول: استصحاب از باب اینکه افاده ظن نوعی می کند حجت است

گروه دوم: استصحاب از باب اینکه افاده ظن شخصی می کند حجت است یعنی هر تکلفی (چهجه) که می تواند استصحاب کند باید به حالت خودش نگاه کند، اگر ظن به بناء حالت سابقه دارد می تواند استصحاب جاری کند و اگر ظن ندارد حق اجرای استصحاب را ندارد

تکلف فقط در صورت علم به زوال حالت سابقه نمیتواند استصحاب کند و در غیر آن استصحاب مستکلی ندارد

شیخ یحیی معیار در پیاده کردن استصحاب ظن (شخصی) است یعنی تکلف باید بسبب که اگر ظنش به حالت سابقه باقی است، می تواند استصحاب کند، اما اگر چنین ظنی باقی نیست دیگر حق جاری کردن استصحاب را ندارد

خوئساری: اگر استصحاب را جزء امارات ظنیه بدانیم، کلام شیخ یحیی درست است و بی ما استصحاب را اصل عملی می دانیم

شعید اول: تکلف در استصحاب هم ظن دارد و هم شک ظن دارد به بناء حالت سابقه و شک دارد به از بین رفتن حالت سابقه. حال این ظن مقدم بر شک است زیرا ظن قوی است و شک ضعیف است. همان طوری که در باب مباحث ظن مقدم می شد

وجود شیء در زمان سابق

مهم اجزاء علم به وجود شیء در زمان سابق، در زمان اجرای استصحاب است و تباری نیست که در همان زمان سابق، علم هم موجود باشد

تقوم استصحاب به دو امر است

- وجود شیء در زمان سابق
- شک به وجود همان شیء در زمان لاحق

اگر شک به وجود شیء، در زمان سابق از بین باشد، استصحاب جاری نمیشود و معزاً استصحاب فقهی نامیده میشود

اگر تکلف یقین به حدث داشته باشد، سپس شک کند که آیا متطهر شده است یا نه استصحاب حدث در حق او جاری میشود حال اگر فطرت بر او عارض شود و نماز بخواند، نمازش باطل است و قاعده فریغ در حق او جاری نمیشود

مسئله برای شک ساری، روز شنبه به عدالت ربه یقین ناره و بی روز یکشنبه به عدالت او در روز شنبه شک میکنم

پس با از بین رفتن همان یقین (علم) در زمان لاحق، استصحاب جاری نمیشود. نام این مورد، قاعده یقین یا شک ساری است

اگر تکلف یقین به حدث داشته باشد، سپس شک کند که آیا متطهر شده است یا نه استصحاب حدث در حق او جاری میشود حال اگر فطرت بر او عارض شود و نماز بخواند، نمازش باطل است و قاعده فریغ در حق او جاری نمیشود

اگر تکلف یقین به حدث داشته باشد، سپس فطرت کند که حدث بوده و نماز بخواند و بعد از نماز شک کند که آیا متطهر شده است و سپس نماز خوانده یا نشده استصحاب حدث در حق او جاری نمیشود یعنی قاعده فریغ در حق او جاری میشود، ولی برای نماز بعد باید وضو بگیرد

اینکه بگویم اگر قبل از نماز تنگات پیدا میکرد که شک داشته، شک تقدیری است و مانع از اجرای استصحاب است

شکوه: تقصیرات استصحاب